

§58 Tillägg till och revidering av taxa ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel” – BMN-2025-308.

Beslut

Bygg- och miljönämnden föreslår följande till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar tillägg till, och revidering av, ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”.

Taxan träder i kraft från och med det datum då kommunfullmäktiges protokoll med beslutet har justerats och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera timtaxan med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.

Kommunfullmäktige beslutar att det avtal om samverkan som tecknats, och som kommunfullmäktige ytterst beslutat om, § 64 KF 2024-06-05, även omfattas av ett godkännande om tillägget vad gäller gårdsförsäljning av alkohol. Det förutsätter dock att det sker en överenskommelse med samverkande kommun.

Förutsättningen för beslutet ovan, om tillägg i taxan kring gårdsförsäljning av alkohol, är att riksdagen fattar slutligt beslut om lagändringen. Om lagändringen uteblir tillämpas dock taxan samt dess justeringar utifrån kommunfullmäktiges beslut i övriga delar. Om lagändringen senareläggs tillämpas tillägget i taxan om gårdsförsäljning av alkohol först det datum när lagändringen börjat gälla.

Ärendet

Regeringen har föreslagit en ändring i alkohollagen som gör det möjligt för små producenter att sälja sina egna alkoholdrycker direkt från gården, så kallad gårdsförsäljning. Riksdagen väntas fatta det slutgiltiga beslutet i april 2025, och om ändringen går igenom börjar den gälla den 1 juni 2025. Det är fortfarande möjligt att förslaget ändras innan det träder i kraft.

Tillägget om gårdsförsäljning föreslås av lagstiftaren ske i alkohollagen. Alkohollagen ingår i den tidigare lämnade delegeringsrätten till bygg- och miljönämnden (bygg- och miljönämndens reglemente).

Vad innebär lagändringen för kommunen?

Kommunerna föreslås få ansvar för att:

- Handlägga tillstånd till verksamheter som vill bedriva gårdsförsäljning av alkohol.
- Ha tillsyn över att verksamheterna följer lagstiftningen.
- Att pröva ansökningar om gårdsförsäljning kommer sannolikt att likna det arbete som idag görs med serveringstillstånd.

Länsstyrelsernas uppmaning till kommunerna:

För att vara redo inför ändringen i lagstiftningen uppmanar länsstyrelserna kommunerna att:

- Bestämma vilken nämnd som ska ansvara för tillstånd och tillsyn.
- Se över sin delegationsordning och reglemente.
- Ta fram tydliga rutiner för hur ansökningar ska hanteras och hur tillsyn ska gå till.
- Se över och justera avgifterna för ansökningar och tillsyn.
- Uppdatera kommunens hemsida med information och ansökningsblanketter.
- Revidera kommunens riktlinjer enligt alkohollagen.

Nya avgifter för gårdsförsäljning

Bygg- och miljönämnden föreslår en revidering och tillägg i taxan som avser gårdsförsäljning. Taxan innehåller avgifter för både prövning av ansökningar och för tillsyn av verksamheter som har tillstånd för gårdsförsäljning.

Tillägg och justeringar:

Utöver tillägget om gårdsförsäljning av alkohol för prövning och tillsyn, föreslås mindre justeringar i taxan.

Tobaksfria nikotinprodukter har lagts till som schabloner i tabell 3 och 4 för att undvika timavgiftsbeslut.

Förseningsavgiften för restaurangrapporter har sänkts från fem till två timmar.

Schablontiden för handläggning av tillstånd för tobaksförsäljning är höjt från 8 timmar till 12 timmar för stadigvarande tillstånd respektive till 10 timmar för tillfälligt tillstånd. Det är den bedömning förvaltningen gör avseende tidsåtgången, dvs det motsvarar faktisk handläggningstid.

Ekonomiska förutsättningar

Om riksdagen godkänner lagförslaget innebär det att nämnden behöver kunna ta ut avgifter för att hantera ansökningar och bedriva tillsyn av verksamheter som har tillstånd för gårdsförsäljning av alkohol. Därav behöver nämndens taxa ses över och anpassas genom tillägg. Timtaxan är densamma som för övriga delar i taxan.

Revideringen av taxan föreslås även i andra delar utifrån en erfarenhetsbedömning, för en anpassning till en faktisk handläggningstid.

Bedömning

Gårdsförsäljning bedöms med stor sannolikhet bli en del av alkohollagen. Eftersom alkohollagen redan delegerats som verksamhetsområde till bygg- och miljönämnden och därav ingår i nämndens reglemente, skulle ingen ändring krävas.

Samverkansavtalet, §64 KS2024/95, kommunfullmäktiges sammanträde 2024-06-04, omfattar tillsynsområdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel. Kommunfullmäktige har genom det beslutet även delegerat till bygg- och miljönämnden att göra mindre revideringar i avtalet, för de fall där avtalets syfte eller innehåll inte väsentligen ändras.

Bygg- och miljönämnden har idag i uppdrag att se över sina rutiner, riktlinjer och processer och denna del kommer att tas med i det arbetet.

För att kommunen ska vara förberedd och snabbt kunna hantera ansökningar och tillsyn, för det fall att lagen träder i kraft den 1 juni 2025, föreslås att taxan beslutas så snart som möjligt.

Det finns inget hinder mot att tillämpa en antagen taxa innan beslutet har vunnit laga kraft (13 kap 14 § kommunallagen). Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats.

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden föreslår följande till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar tillägg till, och revidering av, ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”.

Taxan träder i kraft från och med det datum då kommunfullmäktiges protokoll med beslutet har justerats och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera timtaxan med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.

Kommunfullmäktige beslutar att det avtal om samverkan som tecknats, och som kommunfullmäktige ytterst beslutat om, § 64 KF 2024-06-05, även omfattas av ett godkännande om tillägget vad gäller gårdsförsäljning av alkohol. Det förutsätter dock att det sker en överenskommelse med samverkande kommun.

Förutsättningen för beslutet ovan, om tillägg i taxan kring gårdsförsäljning av alkohol, är att riksdagen fattar slutligt beslut om lagändringen. Om lagändringen uteblir tillämpas dock taxan samt dess justeringar utifrån kommunfullmäktiges beslut i övriga delar. Om lagändringen senareläggs tillämpas tillägget i taxan om gårdsförsäljning av alkohol först det datum när lagändringen börjat gälla.

Barnkonsekvensanalys

Beslut om tillägg och revidering av taxan bedöms inte påverka barn- och unga negativt.

Beslutsunderlag

- Tillägg till och revidering av taxa ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2025-04-03
- Taxa ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”, bygg- och miljöförvaltningens förslag
- Taxa ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”, gällande taxa
- Samverkansavtal inom tillsynsområdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel, KS2024/95, § 64 KF 2024-06-05

Skickas till

Kommunstyrelsen